

แผนที่ 2

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

WU Fire Prevention and Fighting Plan

รับผิดชอบแผนโดย : ส่วนบริการกลาง

1. วัตถุประสงค์ (Purpose)

- 1.1 เพื่อจัดทำมาตรการป้องกันและตรวจตรา เหตุอัคคีภัยภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- 1.2 เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากเหตุอัคคีภัย
- 1.3 เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้สามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างดีที่สุด
- 1.4 เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ที่เกิดเหตุอัคคีภัยให้กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

2. ขอบเขต (Scope)

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ใช้กับบุคลากร นักศึกษา และทุกคนที่อยู่ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยมีโครงการพัฒนาระบบบริการกลาง เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนป้องกันฯ ฉบับนี้

3. คำจำกัดความ (Definition)

3.1 **คณะกรรมการศูนย์อำนวยการดับเพลิง** หมายถึง กลุ่มบุคลากร ที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ควบคุมสถานการณ์เพลิงไหม้ในขั้นรุนแรงและอพยพหนีไฟโดยประกอบด้วย ทีมผจญเพลิง, ทีมไฟฟ้า, ทีมยานพาหนะ, ทีมสื่อสาร, ทีมประชาสัมพันธ์และประสานงานบุคคลภายนอก, ทีมจัดหาและสนับสนุน, ทีมจราจร, ทีมรักษาความปลอดภัย, และทีมอื่นๆ

3.2 **ผู้อำนวยการดับเพลิง** หมายถึง ผู้บริหารสูงสุดในมหาวิทยาลัย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แทน เพื่อทำหน้าที่อำนวยการสั่งการในการดับเพลิงและควบคุมสถานการณ์การเกิดเพลิงไหม้ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

3.3 **ทีมฉุกเฉินพื้นที่** หมายถึง ผู้นำตัดสินใจ ในการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉิน ที่เกิดเหตุในพื้นที่ตลอดเวลา ซึ่งประกอบด้วย

3.3.1 หัวหน้าในพื้นที่ หมายถึง ตัวแทนผู้บังคับบัญชาในพื้นที่ ผู้ทำหน้าที่ดำเนินงานด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย และความปลอดภัยอื่นๆ ของแต่ละหน่วยงานที่ใช้พื้นที่ประจำภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

3.3.2 ทีมอพยพ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่อพยพเคลื่อนย้าย กลุ่มบุคลากร นักศึกษา และผู้ที่อยู่ในพื้นที่ไปยังจุดรวมพล

3.3.3 ทีมดับเพลิงประจำพื้นที่ หมายถึง กลุ่มบุคลากร ที่ทางมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ดับเพลิงเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ในพื้นที่

3.4 **จุดรวมพล (Assembly Area)** หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งเป็นที่โล่ง สามารถรองรับการอพยพ การส่งต่อผู้ประสบภัยรวมทั้งทรัพย์สินที่สำคัญเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน จุดรวมพลในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ควรมีมากกว่าหนึ่งจุด

4. ข้อมูลทั่วไป

4.1 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ตั้งอยู่เลขที่ 222 ตำบลไทยบุรี อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80161 โทรศัพท์ 075 673000 โทรสาร 075 673708

4.2 ลักษณะโดยรวมของพื้นที่เป็นอาคารสำนักงาน อาคารเรียน หอประชุม หอพัก รวมถึงอาคารปฏิบัติการ และศูนย์อาหาร ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ขนาดใหญ่ มีสนามหญ้า ทุ่งหญ้า ต้นไม้ และแหล่งน้ำอยู่ในบริเวณ

4.3 ส่วนอาคารสถานที่ มีแผนการบำรุงรักษาระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ดับเพลิง โดยมีการตรวจสอบอุปกรณ์ทุกๆ 4 เดือน เพื่อให้อุปกรณ์ใช้งานได้ตลอดเวลา

4.4 มีการกำหนดพื้นที่แสดงป้าย เขตพื้นที่อันตราย เช่น ห้องปฏิบัติการที่ใช้เชื้อเพลิง, บริเวณเก็บถังแก๊ส

4.5 พื้นที่บริเวณหอพักนักศึกษา มี รปภ.ประจำทุกหลัง มีการกำหนดเส้นทางหนีไฟ ในหอพักทุกๆหลัง พร้อมแสดงป้ายที่มองเห็นได้ชัดเจน

4.6 มีหมายเลขโทรศัพท์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ภายในคือ 3392 3393 3333 ซึ่งเป็นหมายเลขโทรศัพท์ห้องวิทยุรับแจ้งเหตุฉุกเฉินของมหาวิทยาลัย หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อภายนอก ดังนี้

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าศาลา หมายเลขโทรศัพท์ 075 521009
- เทศบาลตำบลท่าศาลา (รถดับเพลิง) 075 522 785
- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช 075 358440

4.7 มีแผนซักซ้อมอพยพหนีไฟ สำหรับนักศึกษาที่อยู่อาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยปีละ 2 ครั้ง

5. ขั้นตอนการดำเนินงานป้องกันและระงับอัคคีภัย

5.1 แผนก่อนเกิดเหตุ

5.1.1 แผนการรณรงค์ป้องกันและระงับอัคคีภัย

แผนการรณรงค์ป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นแผนเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในมหาวิทยาลัย โดยเน้นการส่งเสริม สร้างความสนใจและให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยแก่บุคลากร นักศึกษา และทุกคนที่อยู่ภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยมีหัวข้อรณรงค์ดังนี้

- ถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ใช้งานก่อนกลับบ้านทุกครั้ง
- ห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณอาคาร ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้ให้
- กำจัดขยะ หรือเศษวัสดุที่ติดไฟได้ ออกจากที่ทำงานอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง
- ห้ามจัดวางอุปกรณ์, สิ่งของ ทับสายไฟ, ปลั๊กไฟ, เต้าเสียบ เป็นต้น
- ห้ามนำวัสดุ สิ่งของ, สารไวไฟ วัสดุ MDB, อุปกรณ์ทำความร้อน, อุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น

5.1.2 แผนการอบรม

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีความมุ่งมั่นที่จะให้ความรู้ กับพนักงานทั้งในเชิงป้องกันและปฏิบัติการ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งการเกิดเหตุแต่ละครั้งนำมาซึ่งความสูญเสียต่อการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินเสียหาย การบริการหยุดชะงัก หรืออาจถึงขั้นมีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ดังนั้นในการป้องกันและลดความเสี่ยงด้านการเกิดอัคคีภัย จึงจำเป็นต้องจัดให้มีแผนการอบรม แก่บุคลากรและนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักสูตรต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

- หลักสูตร “การดับเพลิงขั้นต้น”
- หลักสูตร “การปฐมพยาบาลเบื้องต้น”
- หลักสูตร “การช่วยเหลือและการค้นหาผู้สูญหาย”
- การฝึกซ้อมแผนดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

5.1.3 แผนการตรวจตรา

แผนการตรวจตรากำหนดขึ้นเพื่อเป็นการตรวจป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ และตรวจความพร้อมอุปกรณ์สำหรับการป้องกันและระงับเหตุเพลิงไหม้ โดยแบ่งการตรวจตราเป็น 2 ประเภท ได้แก่

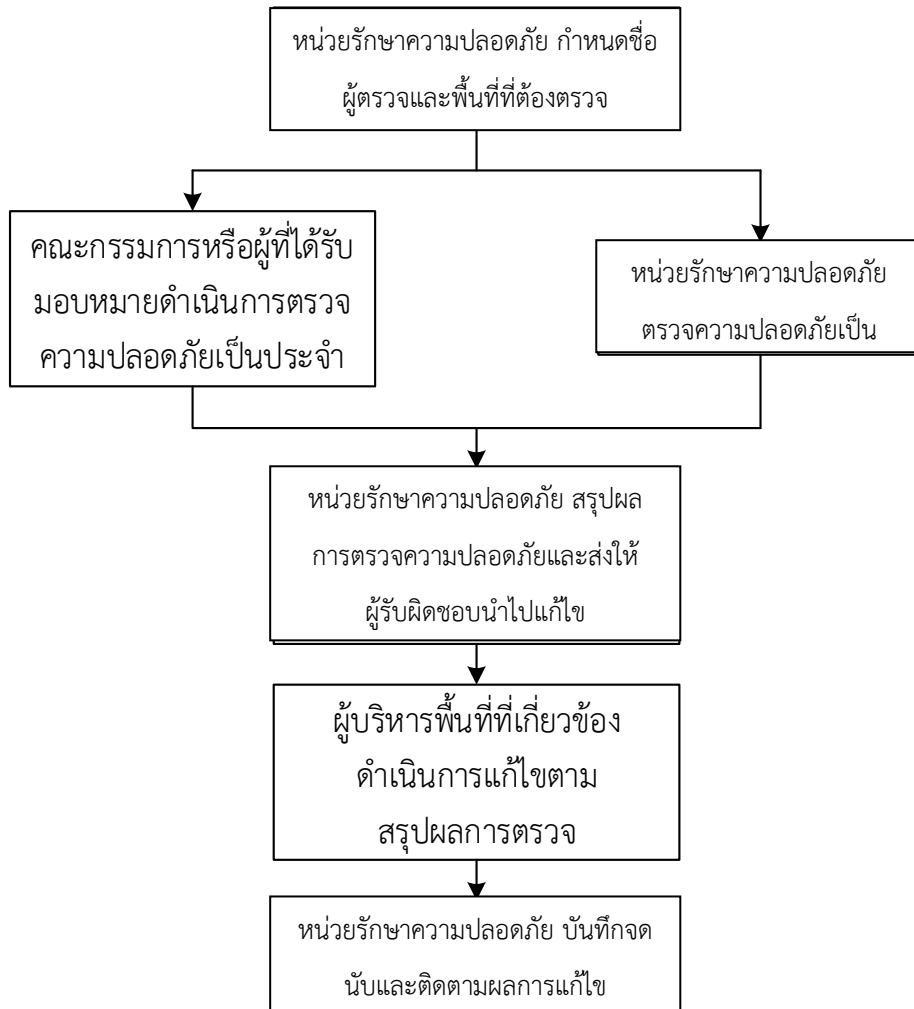
5.1.3.1 การตรวจตราความปลอดภัยทั่วไป

ดำเนินการตรวจความปลอดภัยเป็นระยะ (Safety Inspection) โดยหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อดำเนินการตามขั้นตอน

5.1.3.2 การตรวจตราระบบและอุปกรณ์สำหรับป้องกันและระงับอัคคีภัย

- การตรวจตราอุปกรณ์โดยเฉพาะของส่วนอาคารสถานที่ เพื่อตรวจสอบสภาพความพร้อมในการใช้งาน ได้แก่ ถังดับเพลิง ประตูล็อกหนีไฟ ตลอดจนอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการผจญเพลิงและอพยพ เป็นต้น
- การตรวจสถานะรายชื่อของผู้ใช้บริการอาคาร ซึ่งรวมถึงบุคลากร นักศึกษาและทุกคนที่เข้ามาใช้บริการอาคาร เป็นประจำ

การดำเนินการตรวจความปลอดภัย

5.2 แผนขณะเกิดเหตุ

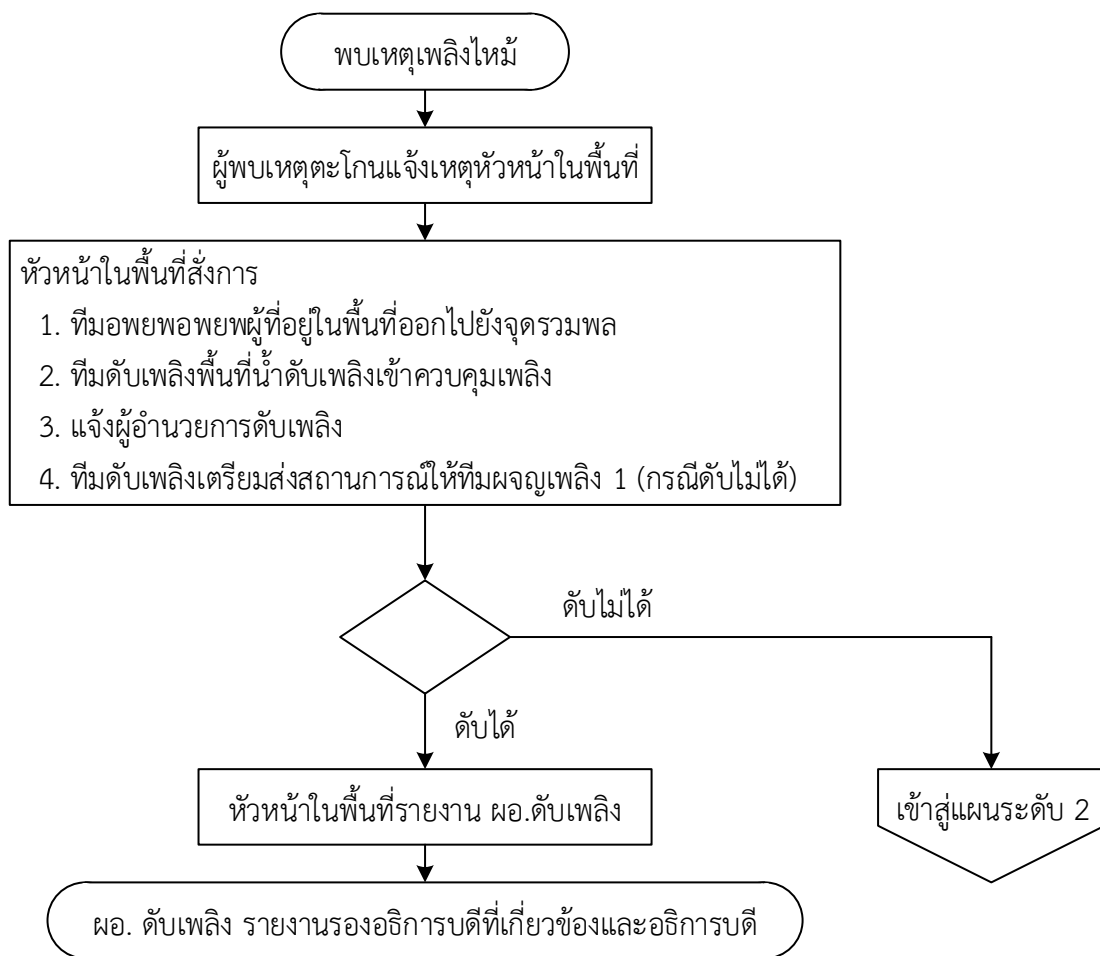
5.2.1 แผนระงับอัคคีภัย

หน่วยรักษาความปลอดภัย กำหนดแผนการระงับอัคคีภัยโดยระบุขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบ และหน้าที่ในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งแผนเป็น 3 ระดับ

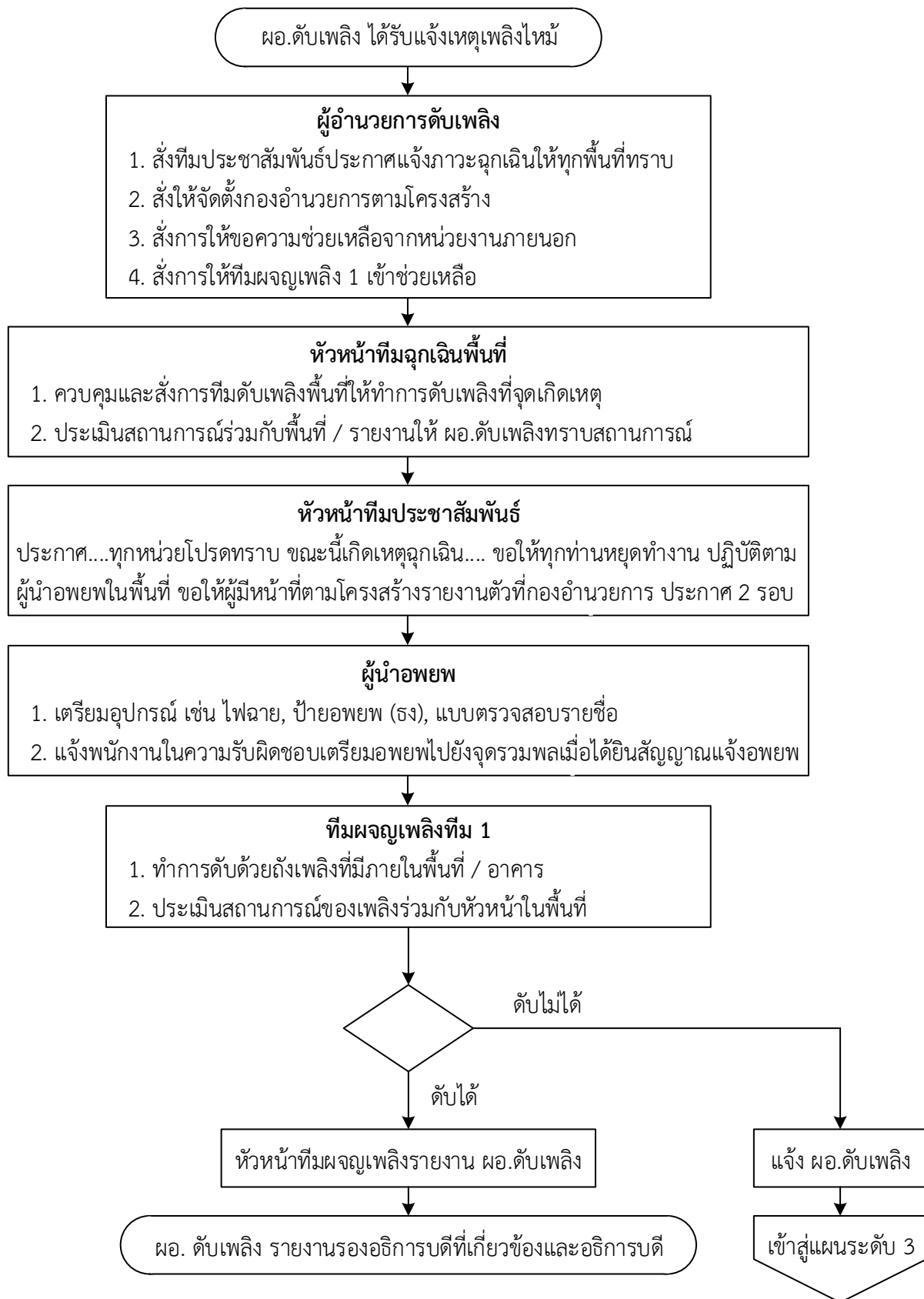
5.2.1.1 แผนระดับ 1 (ระงับเหตุเมื่อพบเหตุ) – รูปที่ 5.2.1

5.2.1.2 แผนระดับ 2 (ระงับเหตุขั้นต้น) – รูปที่ 5.2.2

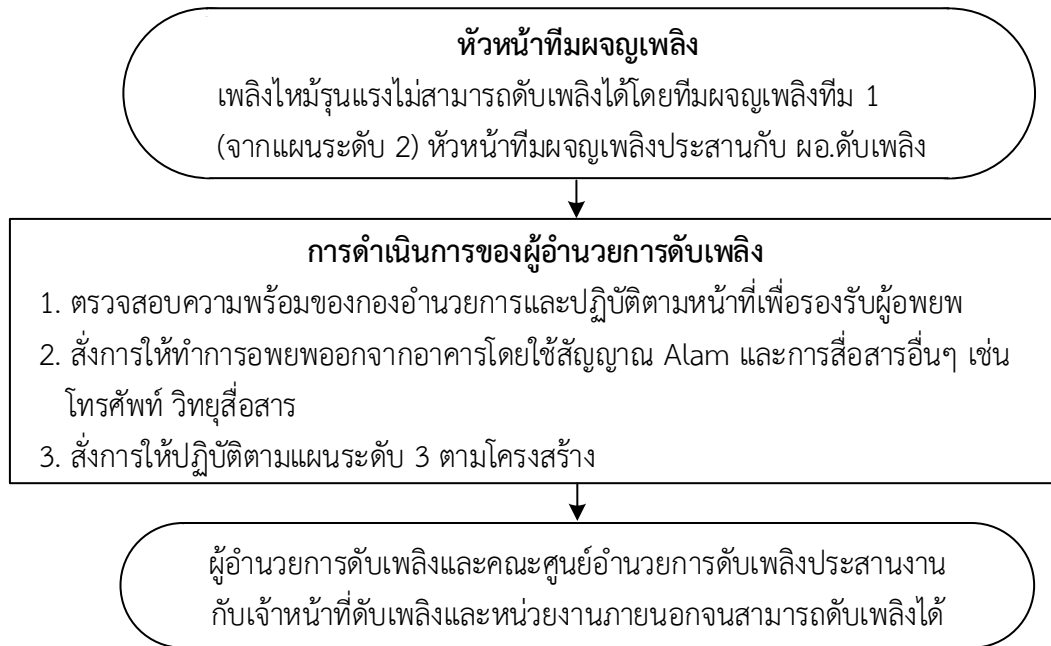
5.2.1.3 แผนระดับ 3 (ระงับเหตุขั้นรุนแรง) – รูปที่ 5.2.3

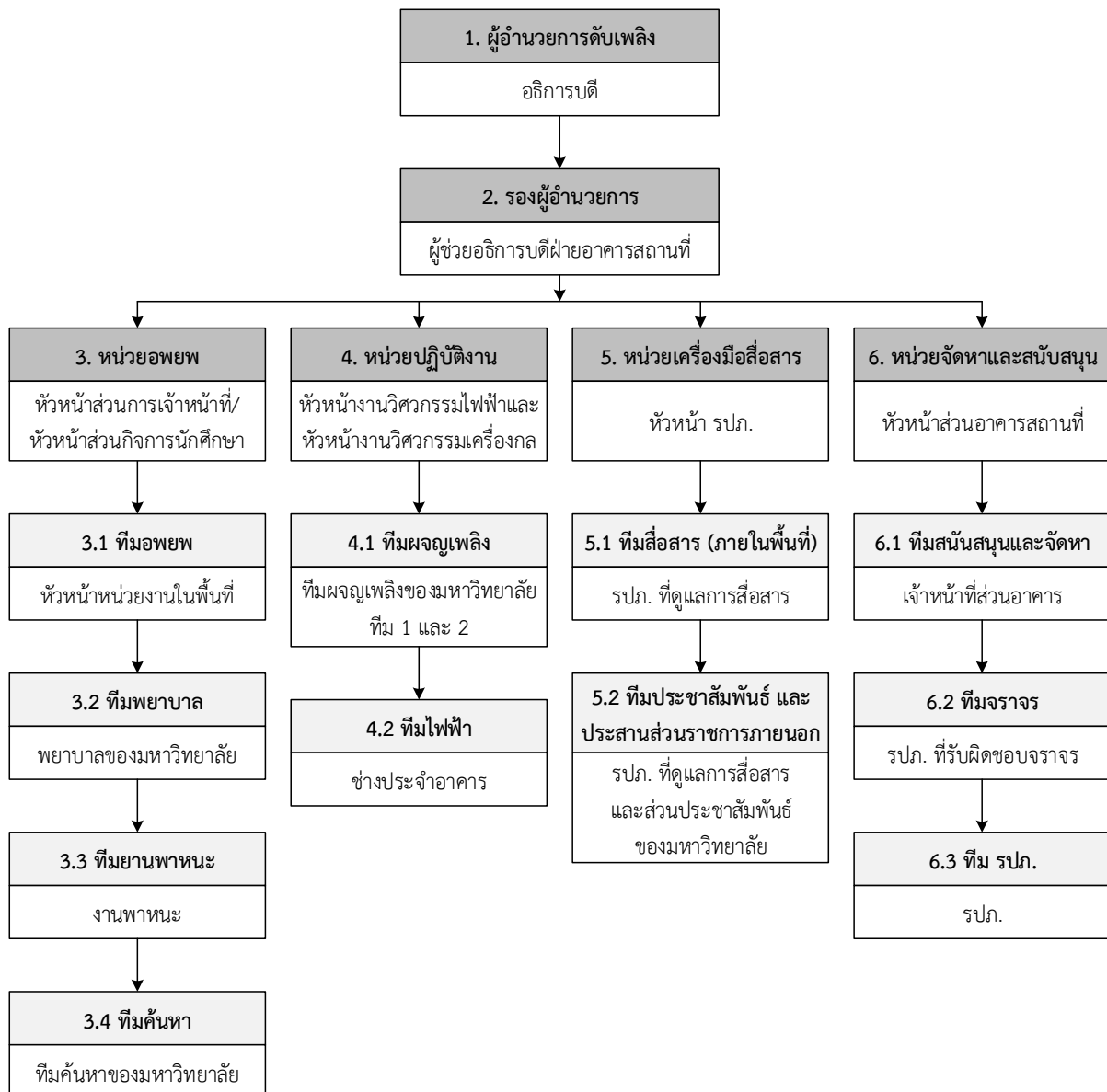
รูปที่ 5.2.1 แผนระดับ 1 (ระงับเหตุเมื่อพบเหตุ)

รูปที่ 5.2.2 แผนระดับ 2 (ระงับเหตุขั้นต้น)

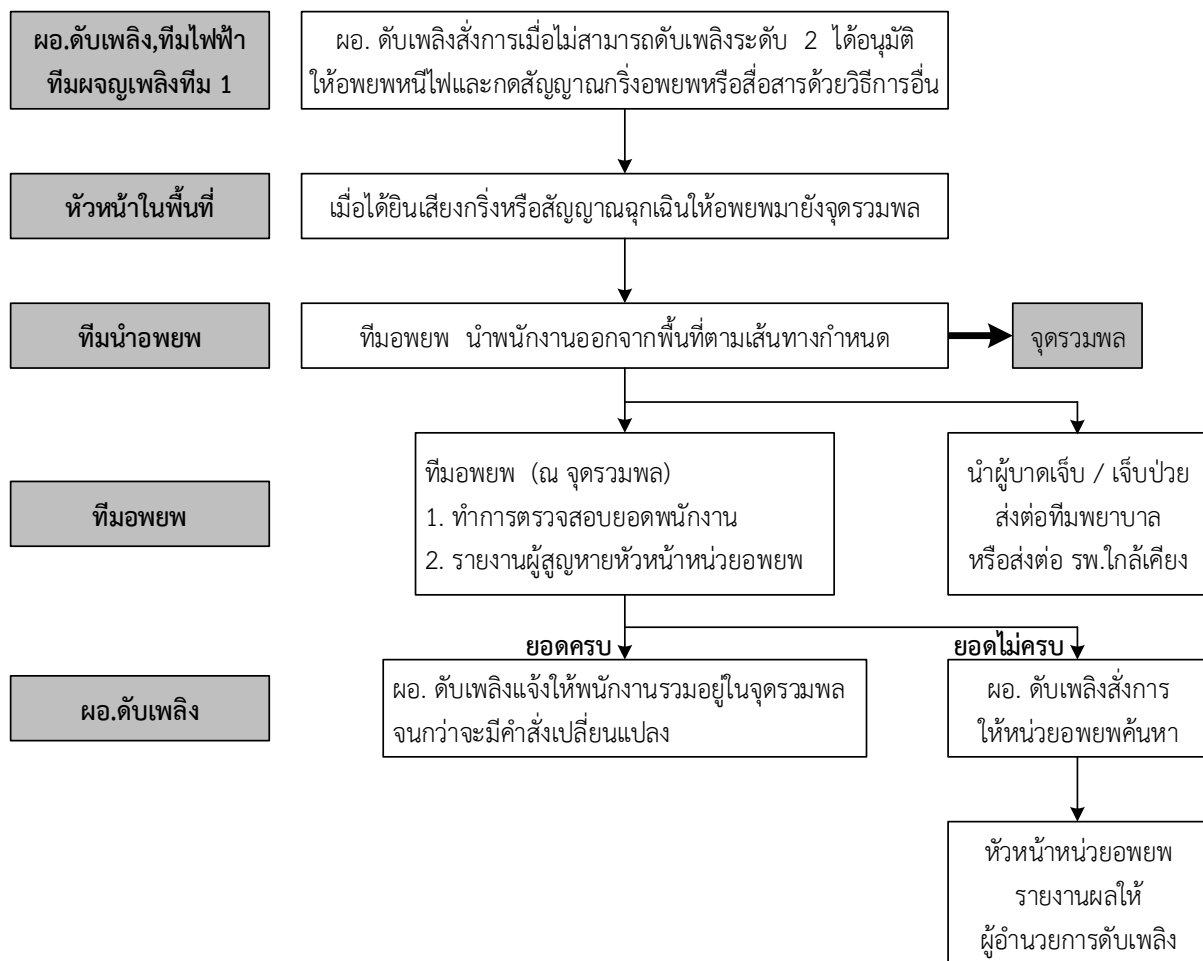

รูปที่ 5.2.3 แผนระดับ 3 (ระงับเหตุขั้นรุนแรง)

รูปที่ 5.2.4 โครงสร้างและหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์อำนวยการ (กรณีระงับเหตุเพลิงไหม้ขั้นรุนแรง)

5.2 แผนอพยพหนีไฟขณะเกิดเหตุ

5.3 แผนหลังเกิดเหตุเพลิงไหม้

5.3.1 แผนบรรเทาทุกข์

5.3.1.1 การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ

หน่วยประชาสัมพันธ์ ทำการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐตามคำสั่งของ ผอ.ดับเพลิง เช่น

- ที่ว่าการอำเภอท่าศาลา โทรศัพท 075 521 049
- เทศบาลตำบลท่าศาลา โทรศัพท 075 330 749
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา โทรศัพท 075 330 474
- โรงพยาบาลอำเภอท่าศาลา โทรศัพท 075 521 333
- ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนครศรีฯ โทรศัพท 075 358 440

5.3.1.2 การสำรวจความเสียหาย

หน่วยปฏิบัติการเข้าสำรวจความเสียหายหลังจากเพลิงสงบกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

5.3.1.3 การรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และกำหนดจุดนัดพบเพื่อรอรับคำสั่ง ณ จุดรวมพล เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายรายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชาตามโครงสร้าง และหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์อำนวยการดับเพลิง

5.3.1.4 การช่วยชีวิตและค้นหาผู้เสียชีวิตหรือผู้สูญหายโดยทีมผจญเพลิงและทีมค้นหาผู้สูญหายมีหน้าที่ดังนี้

5.3.1.4.1 รับแจ้งผู้สูญหาย และรายงานหัวหน้าหน่วยอพยพ ทำการค้นหาผู้สูญหาย

5.3.1.4.2 รายงานยอดผู้สูญหายแก่หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการเป็นระยะ ๆ

5.3.1.4.3 ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิง และเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเข้าค้นหาผู้สูญหายอย่างละเอียดอีกครั้ง

5.3.1.5 การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย ทรัพย์สิน และผู้เสียชีวิต

5.3.1.5.1 ผู้ประสบภัย / ผู้บาดเจ็บ ทีมอพยพพามายังจุดปลอดภัย แล้วนำส่งทีมพยาบาลเพื่อทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น หรือนำส่งโรงพยาบาลต่อไป และติดต่อแจ้งญาติให้ทราบ

5.3.1.5.2 ทรัพย์สิน ทุกหน่วยงานทำการเก็บทรัพย์สิน, อุปกรณ์ที่สำคัญออกมาพร้อมกับทีมอพยพประจำพื้นที่ ทีมเคลื่อนย้ายวัสดุภายในที่ทำการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน, อุปกรณ์, เครื่องคอมพิวเตอร์ ไปยังที่ที่ปลอดภัย

5.3.1.5.3 ผู้เสียชีวิต หน่วยประชาสัมพันธ์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งยอดผู้เสียชีวิต

5.3.1.6 การประเมินความเสียหาย

หน่วยปฏิบัติการร่วมกับส่วนอาคารสถานที่ หน่วยรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ดับเพลิง/เจ้าหน้าที่ตำรวจประเมินความเสียหายเบื้องต้น แล้วรายงานผลต่อผู้อำนวยการดับเพลิง

5.3.1.7 การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

ทีมจัดหาและสนับสนุน จัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามคำสั่งของหัวหน้าหน่วยจัดหาและสนับสนุนหน่วยประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขอความช่วยเหลือสำหรับผู้ประสบภัย เช่น กรมประชาสัมพันธ์ ประกันสังคม / ประกันชีวิต

5.3.2 แผนการปฏิรูปฟื้นฟู

แผนปฏิรูป ได้แก่ การนำรายงานผลการประเมินจากทุกด้านจากสถานการณ์จริงมาปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะแผนการป้องกันอัคคีภัย (ก่อนเกิดเหตุ) แผนปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ (ระหว่างเกิดเหตุ) แผนบรรเทาทุกข์ (ทันทีที่เพลิงสงบ) รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีโครงการต่างๆ ดังนี้

5.3.2.1 โครงการประชาสัมพันธ์สาเหตุการเกิดอัคคีภัยและแนวทางการป้องกันในรูปแบบต่างๆ

- การดำเนินการไต่สวนหาสาเหตุตามขั้นตอนการปฏิบัติงานเรื่องการรายงาน ไต่สวน และวิเคราะห์อุบัติเหตุ

- การนำผลการไต่สวนรายงานผู้อำนวยการดับเพลิง และอธิการบดี

5.3.2.2 โครงการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ผู้อำนวยการดับเพลิงสั่งให้หน่วยจัดหาและสนับสนุนประสานงานกับหน่วยพยาบาลและส่วนการเจ้าหน้าที่ เพื่อสนับสนุนด้านสวัสดิการให้กับพนักงานที่ประสบภัย

5.3.2.3 โครงการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่

- ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ได้รับความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว

5.3.2.4 โครงการทบทวนและปรับปรุงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

- ผู้อำนวยการดับเพลิง เรียกประชุมหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุป ทบทวนและปรับปรุงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น